

SCHADE

© kvg

‘De economische belangen, de productie van water en elektriciteit, primeren op het behoud van de natuur’

LENIE KRIJGSMAN

INTERVIEW

‘Meer dan vroeger zien we wat ik noem onaangepaste agressiebeheersing, geweld dat niet echt een bedoeling heeft en waarvoor advocaten onweerstaanbare dwang pleiten. Het is een tijdsfenomeen’, zegt gerechtspsychiater **DIRK DE WACHTER**.

‘We zien het einde van de normaliteit’

VAN ONZE REDACTEUR
YVES DELEPELIRE

BRUSSEL | In de Verenigde Staten: een jonge, dolle schutter die twaalf mensen doodschiet en 58 anderen verwondt in een bioscoop in Aurora. Bij ons: een jongeman die zijn ex-vriendin op straat in Hasselt twee kogels in het hoofd schiet. Een jonge moeder die ervan wordt verdacht haar twee kinderen in een hotel in Curaçao te hebben gedood. En een meisje van veertien, vermoord en gedumpt in een veld. De voorbije dagen droop het bloed weer van de krantenpagina’s en het scherm: niet dat van slachtoffers van afrekeningen of uit de hand gelopen overvallen, maar van buitenproportioneel geweld waarvoor niemand een verklaring lijkt te hebben.

‘Het is een tijdsfenomeen’, zegt psychiater Dirk De Wachter. ‘Criminologen zeggen mij dat er niet meer criminaliteit is dan vroeger. Ze hebben het dan over diefstallen, inbraken, vandalisme, enzovoort. Maar meer dan vroeger zien we wat ik noem onaangepaste agressiebeheersing. De zinloosheid en volstrekte onverwachtheid van het geweld neemt toe. Het zijn de zaken waarvoor advocaten onweerstaanbare dwang pleiten.’

‘Men haalt er dan altijd psychiaters bij om te weten wat een dader tot zulk geweld heeft gedreven, wat zijn bedoeling was, wat er met hem aan de hand was. Maar de grote frustratie is dat zulk geweld geen bedoeling heeft. Ik kaats de vraag liever terug: wat is er met de wereld aan de hand dat iemand naar zulk geweld grijpt?’

Het is de schuld van de samenleving die jonge mensen tot waanzin drijft, zegt u?

‘Ik spreek niet over schuld, maar over context, over maatschappelijke omstandigheden die verklarend kunnen zijn.’

‘Jongeren worstelen met hun identiteit. Ze weten niet waar de wereld naartoe gaat en schoppen in wanhoop en verwarring wild om zich heen.’

‘Soms uit zich dat in kleine dingen, zoals jongeren die zomaar dingen kapotmaken. Niet om zich te amuseren, maar om zich bezig te houden. Maar het drijft jongeren ook tot zelfmoord. Dat houdt jongeren sowieso bezig. Maar de drempel om de stap te zetten, lijkt lager te liggen dan vroeger.’

Maar omdat iemand niet kan omgaan met een tegenslag, zoals een lief dat het uitmaakt, is dat toch nog niet de schuld van de samenleving?

‘Toch wel, ze denken dat het leven geen zin meer heeft, omdat onze wereld een oppervlakkig consumptiemodel is geworden dat alleen nog oog heeft voor wat leuk en mooi is. Geluk lijkt koopbaar geworden. Op het eerste gezicht lijken we allemaal tolerant te zijn, maar wie niet succesvol is, valt snel uit de boot. Er is nog weinig ruimte voor

© kt

mislukkingen en tegenslagen. Iets ogenschijnlijk kleins – een echtscheiding, een ontslag – wordt dan ineens een ramp en kan ons voor een afrond plaatsen die onmogelijk te overbruggen lijkt. We leren onze kinderen ook alsmaar minder hoe ze met tegenslagen moeten omgaan. We leren hen niet meer dat ze niet altijd goed, mooi of succesvol kunnen zijn.’

Ouders kunnen hun kind ervoor behoeden om ooit in een vlaag de trekker over te halen?

‘Ja, maar ook zij draaien natuurlijk in die consumptiesamenleving mee en zijn er vaak het slachtoffer van.’

En de psychiaters?

‘Men vraagt mij soms of we mensen kunnen screenen. Neen. Wie ogenschijnlijk normaal door het leven gaat, lijkt net het meest kwetsbaar. Dat was het geval bij de schutter in Denver: hij had een appartement, had gestudeerd en had met niemand problemen.’

‘Wie ogenschijnlijk normaal door het leven gaat, lijkt net het meest kwetsbaar’

DIRK DE WACHTER
psychiater

Op de duur moeten we alle normale mensen als abnormaal beschouwen en dat is onmogelijk?

‘Ja, maar dat is wel wat we zien: het einde van de normaliteit. Ik beschrijf het fenomeen in een boek, dat dit najaar uitkomt. Het is heel lastig geworden om normaal te zijn. Alles wordt tegenwoordig gediagnosticeerd en gepsychiatriceerd.’

Dus u heeft er ook schuld aan?

‘Het is als psychiater niet makkelijk om tegen de stroom in te gaan, om geen onmiddellijke diagnose te stellen. Want dat is wat de mensen verwachten. Als ze op consult komen, zeggen ze niet langer: “Ik voel me niet goed”. Ze zeggen: “Ik denk dat ik borderline heb”. Of erger: “Ik ben borderline”. En dat omdat ze op het internet een enquête hebben ingevuld en hoog op borderline hebben gescoord.’

‘Het begint al van jongsaf. Een kind dat wat teruggetrokken en stil is, daar zal wel iets mee verkeerd zijn. En een kind dat te actief is, heeft ADHD. Ik zeg niet dat die diagnose mensen niet kan helpen. Maar als we in een breder perspectief durven te kijken, kunnen we niet anders dan besluiten dat dit problematisch is.’

MOORD PRISCILLA S.

Speurders doorzoeken urenlang ouderlijk huis

BRUSSEL | De speurders die de moordenaar van Priscilla S. zoeken, hebben gisterenmiddag opnieuw drie uur lang haar woning in Huizingen doorzocht. Zij proberen nu de laatste 24 uur van het meisje te reconstrueren. Priscilla lag vrijdagochtend nog in haar bed toen haar moeder het huis verliet om boodschappen te doen. Toen ze later op de dag terugkeerde, was het meisje al thuis vertrokken. Ze zou afgesproken hebben met een vriendinnetje. De speurders menen dat Priscilla, in de tijd dat haar moeder afwezig was, thuis bezoek kan hebben gekregen. Er kan haar iemand hebben opgezocht, of ze kan buitenshuis iemand ontmoet hebben en die mee naar huis hebben genomen. Priscilla zou vrijdag met een vriendinnetje hebben afgesproken om naar de McDonald’s in Halle te gaan. Opmerkelijk: daar herinneren ze zich het meisje nog. Maar Priscilla kwam vol-

gens hen langs op donderdagavond, samen met twee mannen. Het Brussels parket wacht nog op de resultaten van het toxicologisch onderzoek om de exacte doodsoorzaak te bepalen. Priscilla kreeg verschillende slagen op het hoofd, maar dat zou niet de dood hebben veroorzaakt. Er werden ook wurgsporen in haar hals gevonden.

Het Brussels parket bevestigde gisteren dat het meisje niet verkracht werd. (cel, yd, csn)

3 VRAGEN

Hoe kan een stuwdam een hele rivier droogleggen?

Het gaat in dit geval over het traject van de Ourthe tussen de stuwdam van Nisramont en het stadje La-Roche-en-Ardenne. Daar heeft de Ourthe geen zijrivieren, waardoor dat deel van de rivier enkel door het stuwmeer wordt gevoed.

Hoe is het zover kunnen komen?

Toen de Société Wallonne Des Eaux (SWDE) in 2010 het beheer van de stuwdam overnam, besloot ze die te moderniseren om de productiviteit te verhogen.

Er werden grotere turbines geplaatst voor het opwekken van elektriciteit en het personeel dat toezicht hield op het debiet van het uitstromend water werd vervangen door een computersysteem. ‘Maar die turbines zijn veel te groot, waardoor ze het lage debiet van de Ourthe niet aankunnen en de waterstroom minder nauwkeurig kan geregeld worden’, zegt Lenie Krijgsman, de uitbaatster van het kajakverhuurbedrijf Brandsport. ‘Bovendien is er nu geen personeel meer aanwezig, waardoor de rivier een hele dag droog kan liggen zonder dat iemand het merkt.’

Kun je nu gewoon weer gaan kajakken op de Ourthe?

‘Op dit moment wel’, zegt Krijgsman. ‘Het debiet bedraagt zo’n vijf kubieke meter per seconde en dat is ideaal om te kajakken.’

‘De noodmaatregelen op de stuwdam spelen daarin wel een rol, maar het is toch vooral door de hevige regenval van de laatste weken en maanden dat het debiet gegarandeerd is. Maar ik vrees voor wat er zal gebeuren als er een paar weken van droogte komen.’

(jht)